

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/859/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114225295
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3114225295.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudkýň JUDr. Aleny Záhumenskej a JUDr. Beáty Čupkovej v právnej veci navrhovateľky G., zastúpenej U. proti odporcovi F., o určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 02. júla 2015, č.k. 19C/90/2014-65, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľka domáhala určenia príspevku na výživu rozvedenej manželky od odporcu. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 72 ods. 1, 2, § 75 ods. 1, 2 a § 77 ods. 1 Zákona o rodine. V odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že manželstvo účastníkov bolo rozvedené rozsudkom zo dňa 18.09.2013, č.k. 12C/80/2013-30, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 24.10.2013. Dôvodom rozvratu manželstva boli pretrvávajúce vzájomné nezhody účastníkov, čo v konečnom dôsledku vyústilo do mimomanželskej známosti navrhovateľky, ktorú však ani jeden z účastníkov nepovažoval za hlavnú príčinu rozvratu ich manželstva. Z výsledkov vykonaného dokazovania mal súd prvého stupňa za preukázané, že navrhovateľka nie je schopná sama sa živiť, keď od roku 2011 bola uznaná za invalidnú. Invalidný dôchodok poberá vo výške 143,90 Eur a tiež vykonáva práce na základe dohody o pracovnej činnosti, pričom jej príjem z tejto pracovnej činnosti je vo výške 67 Eur mesačne. Jej odôvodnené výdavky (bývanie, lieky a strava) predstavujú sumu 355 Eur, čo je suma podstatne prevyšujúca jej príjmy, pričom na iné, rovnako dôležité potreby (hygienické potreby, ošatenie a podobne) jej už príjem nepostačuje. Majetok vyššej hodnoty, ktorý by mohla použiť na uspokojovanie svojich základných životných potrieb, nevlastní. Čo sa týka majetkových pomerov odporcu, mal za preukázané, že odporca je zamestnaný na štvrtinový pracovný úväzok a dosahuje priemerný príjem 68 Eur mesačne. Iný príjem nemá. Vzhľadom na vývoj cien základných komodít, nevyhnutných pre uspokojenie základných potrieb, ustálil, že príjem odporcu nepostačuje ani na uspokojenie jeho základných potrieb. Konštatoval, že majetkové pomery odporcu mu neumožňujú prispievať na výživu rozvedenej manželky, a preto pri nespnení tejto podmienky návrh navrhovateľky zamietol. Pokiaľ sa navrhovateľka v konaní bránila tvrdeniami, že odporca si naďalej popri práci privyrába, čím zvyšuje svoj príjem, súd prvého stupňa konštatoval, že svoje tvrdenie nepreukázala, preto jej tvrdenia vyhodnotil ako účelové. Rovnako ako účelové vyhodnotil aj tvrdenia navrhovateľky, že odporca sa vzdal svojho výhodnejšieho zamestnania preto, aby jej nemusel prispievať na výživu, v ktorej súvislosti poukázal na tú skutočnosť, že odporca prestal vykonávať svoju prácu oveľa skôr, ako navrhovateľka podala návrh na určenie príspevku na rozvedenú manželku.

Proti rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľka, ktorá sa domáhala zmeny napadnutého rozsudku a vyhovenia návrhu. Súdu prvého stupňa vytýkala, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, čím uplatnila odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p. Zastávala názor, že odporca má možnosť zabezpečiť si vyšší príjem, nakoľko vykonáva prácu, ktorá nezodpovedá jeho schopnostiam, vykonáva prácu s nižšou kvalifikáciou, bez náležitého dôvodu sa vzdal lepšieho zamestnania. Aj napriek tomu, že zamestnania lakírnika sa vzdal ešte pred podaním návrhu, jeho konanie považuje za účelové s odôvodnením, že v čase pred podaním návrhu vedel, že zákon takúto možnosť o určenie príspevku na rozvedeného manžela pripúšťa a pred podaním návrhu sa s odporcom snažila na príspevku dohodnúť mimosúdne. Súdu prvého stupňa vytýkala, že neprihliadol na schopnosti a možnosti odporcu zabezpečiť si riadny príjem a vychádzal iba z jeho aktuálnych majetkových pomerov.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľky písomne nevyjadril.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdiť. Vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého nie je potrebné nariaďovať pojednávanie odvolacieho súdu.

V preskúmvanej veci sa navrhovateľka domáhala, aby súd zaviazal odporcu prispievať jej na výživu sumou 200 Eur mesačne z dôvodu, že v dôsledku poberania invalidného dôchodku sa nachádza v stave, kedy nie je schopná sama sa živiť.

Podľa ust. § 72 ods. 1, 2 Zákona o rodine rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre mal. dieťa.

V každom prípade je potrebné vychádzať z objektívnej skutočnosti, že rozvodom manželstva zanikajú všetky osobné a právne vzťahy medzi manželmi. V materiálnej oblasti to predpokladá, že každý z manželov je povinný sa postarať sám o seba a iba v prípade, že vzhľadom na objektívne okolnosti (zdravotný stav, starostlivosť o mal. dieťa alebo invalidné dieťa a podobne) nie je rozvedený manžel schopný sám sa živiť, umožňuje Zákon o rodine podľa § 72 zmiernenie týchto majetkových dopadov rozvodu manželstva.

Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce námietky, týkajúce sa preskúmvanej veci, ktoré boli v odvolaní navrhovateľkou vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvého stupňa. Súdu prvého stupňa sa dostatočne vysporiadal s námietkami navrhovateľky, uvádzanými navrhovateľkou v konaní, ktorými namietala, že odporca si popri práci privyrába, čím zvyšuje svoj príjem, že sa vzdal výhodnejšieho zamestnania, aby nemusel prispievať na jej výživu. Odvolacie námietky navrhovateľky sú totožné s námietkami, ktoré uplatnila pred súdom prvého stupňa. Súdu prvého stupňa sa pri svojom rozhodovaní riadil zásadami v citovaných zákonných ustanoveniach. Správne vyvodil, že navrhovateľka nie je schopná sama sa živiť, keď jej zdrojom príjmu je invalidný dôchodok vo výške 143,90 Eur a príjem z pracovnej činnosti vo výške 67 Eur mesačne, ktorý nepostačuje na pokrytie jej nevyhnutných potrieb, avšak miera uspokojovania potrieb navrhovateľky je limitovaná schopnosťami, možnosťami, majetkovými a zárobkovými pomermi odporcu, ktorý dosahuje priemerný príjem 68 Eur mesačne, ktorý nie je dostatočný ani na uspokojovanie jeho vlastných potrieb v rozsahu bežného životného štandardu.

Navrhovateľka namietala pred súdom prvého stupňa, ako aj pred odvolacím súdom, že odporca si svoj príjem zvyšuje tým, že si popri práci privyrába, že sa vzdal výhodnejšieho zamestnania, aby nemusel prispievať na jej výživu. K uvedenému odvolací súd uvádza:

Podľa § 101 ods. 1 O.s.p. sú účastníci povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky, a že dbajú na pokynu súdu.

Podľa § 120 ods. 1 O.s.p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti (§ 153 ods. 1 O.s.p.).

V sporovom konaní sa uplatňuje prejednacia zásada. Účastník má jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie ten účastník konania, ktorý tieto povinnosti nesplnil. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení, je vzájomná väzba. Pokiaľ účastník konania nesplní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia, a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej aj v takých prípadoch, kedy neboli preukázané určité skutočnosti, významné podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci (či už z dôvodu nečinnosti účastníka, ktorý nesplnil povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, stanovenú v § 101 a § 120 ods. 1 vety prvej O.s.p., alebo preto, že takáto skutočnosť nemohla byť preukázaná vôbec).

V danom prípade navrhovateľka si svoju procesnú povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení o tom, že odporca si privyrába, že sa vzdal výhodnejšieho zamestnania z dôvodu, aby nemusel prispievať na jej výživu, nesplnila. Svoje tvrdenia nepreukázala priamym dôkazom, ale neponúkla súdu ani žiaden nepriamy dôkaz, čím neunesla v konaní dôkazné bremeno, z ktorého dôvodu neunesenie dôkazného bremena malo za následok zamietnutie návrhu.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému odporcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko si túto neuplatnil.

Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.